

Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
3.7.2003

8

Činnost oboru logopedie v Jihomoravském kraji v roce 2002

Podkladem pro zpracování dat o činnosti oboru logopedie je výkaz A (MZ) 1-01 za rok 2002, který vyplňují všechna logopedická pracoviště včetně ambulantních částí nemocnic. Návratnost vyplněných výkazů byla 96,6 %, jedno logopedické pracoviště během roku 2002 ukončilo svoji činnost a výkaz neodevzdalo. Data jsou uváděna za logopedická pracoviště, která jsou v kraji pouze v rezortu zdravotnictví.

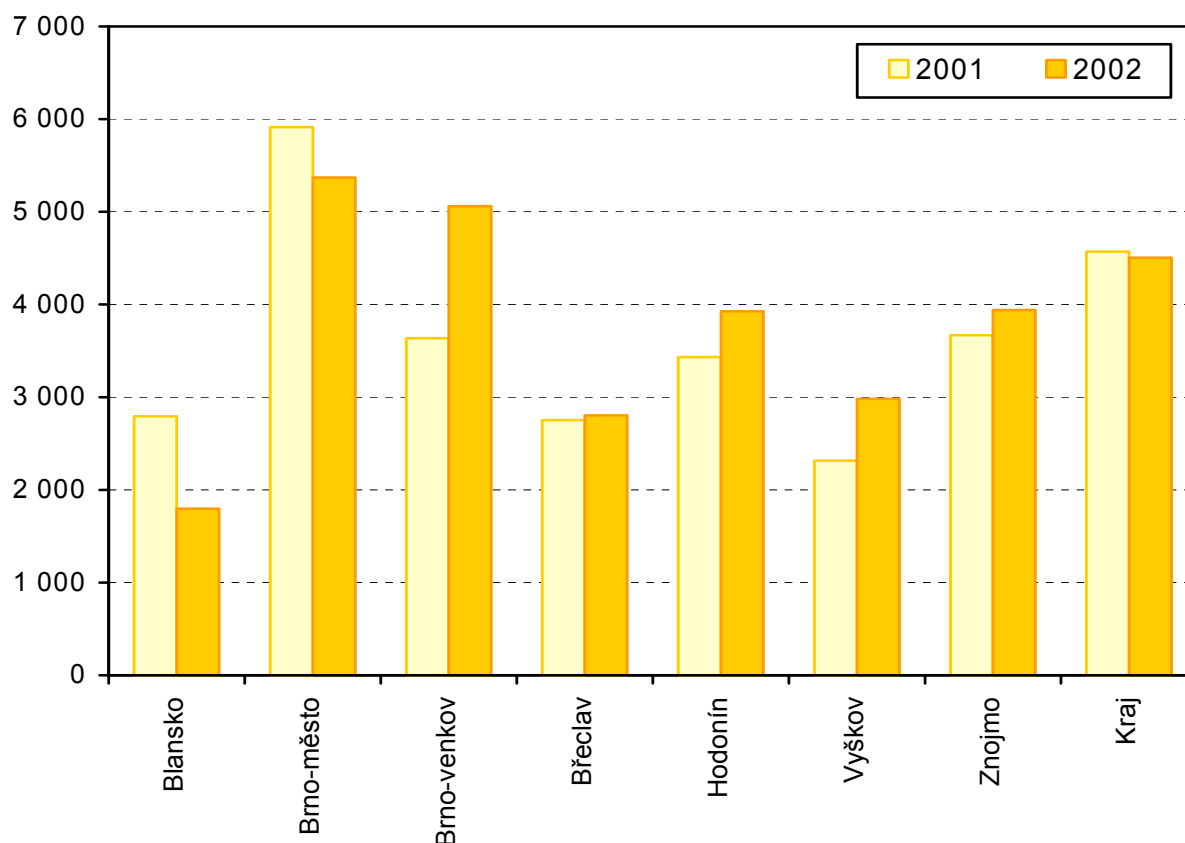
V oboru logopedie zabezpečovalo k 31.12.2002 odbornou péči 37,10 logopedů a 3,50 středních zdravotnických pracovníků. Následující údaje o činnosti ambulantního oboru logopedie a z nich vypočtené ukazatele se týkají 28 logopedických pracovišť, která odevzdala vyplněný výkaz a na kterých pracovalo kromě logopedů v evidenčním počtu ještě 0,10 smluvního pracovníka. Smluvní pracovníci poskytují v zařízení zdravotní péči, ale nepatří do evidenčního počtu pracovníků, pracují na dohodu, na smlouvu o dílo nebo jako spolupracující rodinní příslušníci.

Činnost logopedických pracovišť

V průběhu roku 2002 poskytla logopedická pracoviště 24 528 léčeným osobám celkem 167 613 konzultací (návštěv), což představuje v průměru 6,8 konzultace na jednu léčenou osobu v kraji (6,9 v roce 2001). Na 1 logopeda (vždy přepočtený počet) v kraji připadlo 4 506 konzultací (4 571 v roce 2001). Nejvíce konzultací na 1 logopeda bylo vykázáno v okrese Brno-město (5 370), nejméně v okrese Blansko (1 797). Nejvyšší počet logopedických konzultací provedli v okrese Brno-město (90 217), kde na 10 000 obyvatel připadlo 2 429 konzultací. Nejnižší počet konzultací vykázal okres Blansko (1 977), kde připadly 184 konzultace na 10 000 obyvatel. V přepočtu na 10 000 obyvatel kraje připadlo 218 léčených osob (204 v roce 2001). Na 1 logopeda za rok připadlo 659 pacientů (666 v roce 2001). Nejvíce pacientů na 1 logopeda za rok vykazuje okres Brno-město, a to 878, nejméně pak okres Blansko, a to 267.

V porovnání s rokem 2001 vzrostl počet konzultací v kraji o 5,5 % a počet léčených osob o 6 %, přičemž situace v okresech byla značně rozdílná. V okrese Brno-město došlo k poklesu počtu konzultací na 85 % a počet léčených pacientů se snížil na 87 % při současném snížení přepočteného počtu logopedů (viz dále okres Brno-venkov). V okrese Blansko se snížil počet konzultací na 71 % a počet léčených osob klesl na 95 %, počet logopedů vzrostl o 0,10. Naopak prudký nárůst činnosti zaznamenali v okrese Brno-venkov, kde z detašovaného pracoviště Brna-města vznikl právní subjekt. Počet pacientů se zde proti roku 2001 ztrojnásobil, počet konzultací vzrostl 2,7 krát, počet logopedů se zvýšil o 2,75. V okrese Vyškov vzrostl počet konzultací o 61 % a počet léčených osob o 67 % při zvýšení počtu logopedů o 0,75 přepočteného počtu.

Počet konzultací (návštěv) na 1 logopeda

Činnost logopedických pracovišť

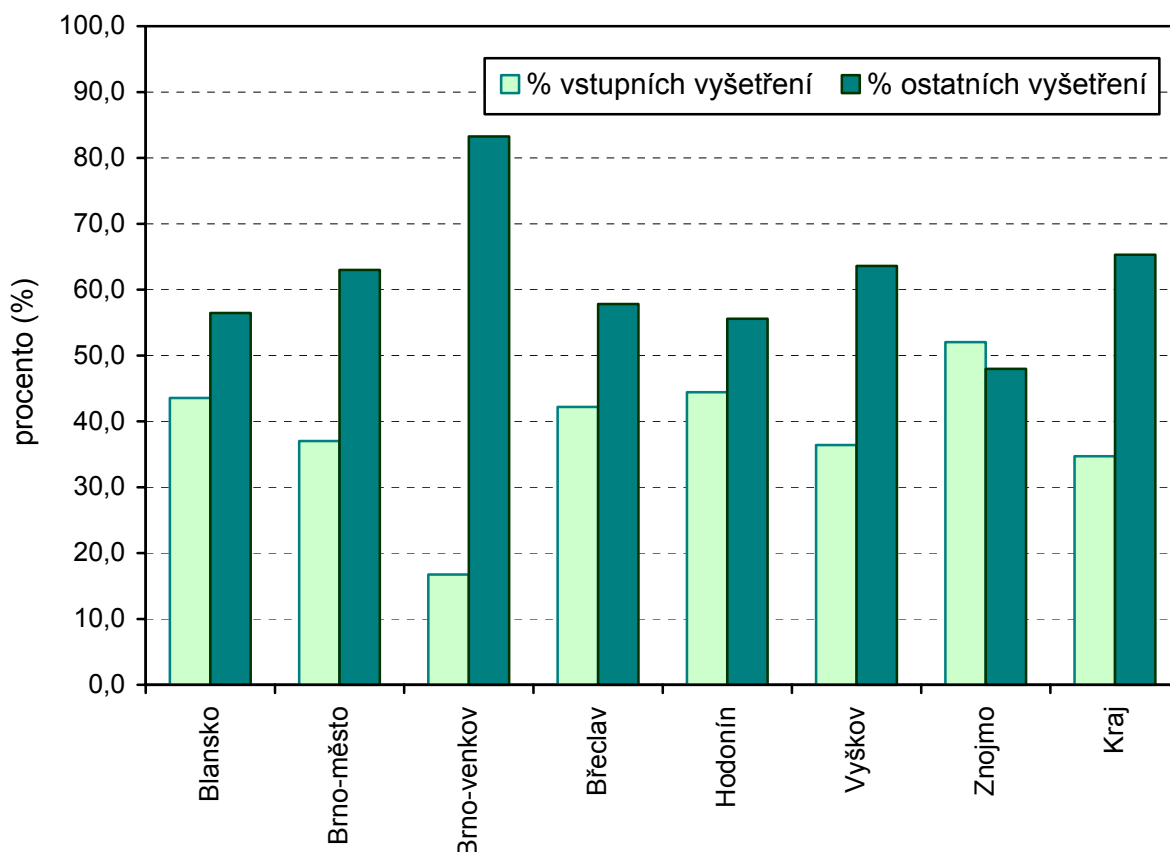
Území	Počet konzultací			Počet léčených osob			Počet vstup vyšetř. ²⁾
	celkem	na 1 logopeda	na 10 tis. obyv. ¹⁾	celkem	na 1 logopeda	na 10 tis. obyv. ¹⁾	
Blansko	1 977	1 797,3	184,0	294	267,3	27,4	128
Brno-město	90 217	5 370,1	2 428,8	14 743	877,6	396,9	5 457
Brno-venkov	29 097	5 060,3	1 810,0	4 327	752,5	269,2	725
Břeclav	8 413	2 804,3	681,4	1 012	337,3	82,0	427
Hodonín	19 632	3 926,4	1 234,3	2 112	422,4	132,8	938
Vyškov	11 184	2 982,4	1 291,9	1 448	386,1	167,3	527
Znojmo	7 093	3 940,6	622,1	592	328,9	51,9	308
Kraj	167 613	4 505,7	1 492,9	24 528	659,4	218,5	8 510

¹⁾ Počet obyvatel k 1.7.2002

²⁾ Z počtu léčených osob celkem

Počet vstupních vyšetření, tj. počet osob zařazených nově do evidence během sledovaného období, činil celkem 8 510, což představuje nárůst o 48 % oproti roku 2001. Nejvyšší nárůst vstupních vyšetření zaznamenal okres Brno-město, o 95 % ve srovnání s rokem 2001. Na jednoho logopeda v okrese Brno-město připadlo 325 vstupních vyšetření. Za kraj celkem připadlo na jednoho logopeda 229 vstupních vyšetření.

Podíl vstupních vyšetření a ostatních prvních vyšetření v daném roce

Léčení pacienti pro vybranou poruchu (vadu) ve sledovaném roce

Jde o pacienty, kteří jsou v ambulancích klinických logopedů léčeni pro vybranou poruchu (vadu) a byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok pro vybranou poruchu (vadu) pozváni. Jeden pacient je uveden tolikrát, s kolika poruchami (vadami) se léčí. Jednotkou zjišťování je vybraná porucha (vada).

Z celkového počtu léčených poruch (vad) u osob ve věku 0-17 let představovaly poruchy mluvních funkcí 41,5 %, poruchy vývoje řeči 34,9 %, poruchy řeči provázející onemocnění 9,8 %, poruchy mluvní komunikace 9,1 %, poruchy poznávacích funkcí 3,9 %, poruchy sluchu 0,6 % a poruchy hlasu 0,2 %.

Dospělí pacienti (18 let a starší) vyhledali ve 42,6 % případů logopeda pro poruchu řeči provázející jiné onemocnění, ve 29,3 % pro poruchu mluvních funkcí a v 18,7% pro poruchu mluvní komunikace.

Na celkovém počtu pacientů léčených na logopedických pracovištích se děti a mladiství ve věku do 17 let podíleli 91,4 % a jen 8,6 % léčených připadalo na dospělou populaci.

Pro poruchu sluchu (např. nedoslýchavost, zbytky sluchu, neslyšící) navštívilo v kraji ordinaci logopeda 159 osob, z toho 10 starších 18 let; v roce 2001 to bylo 150 osob, z toho 11 starších 18 let.

Velký nárůst pacientů s poruchou vývoje řeči (např. opožděným vývojem řeči, dysfazií) byl v kraji zaznamenán ve věkové skupině dětí a mladistvých do 17 let. Ve sledovaném roce bylo léčeno 8 676 pacientů, tj. o 1 767 více než v roce 2001. Z celkového počtu pacientů bylo 20 % nově přijatých (1 765). V roce 2001 představovali nově přijatí 25 % (1 791) z celkového počtu léčených s poruchou vývoje řeči. Nárůst počtu pacientů v okrese Brno-venkov z 386 v roce 2001 na 1 940 v roce 2002 může do jisté míry souviset s organizační změnou, kdy z detašovaného pracoviště Brna-města vznikl právní subjekt. Vyšší počet pacientů proti roku 2001 byl vykázan také v okresech Blansko, Břeclav, Vyškov a Znojmo, naopak k poklesu došlo v okrese Brno-město a Hodonín. Nárůst počtu poruch vývoje řeči vykazují také osoby starší 18-ti let, u kterých bylo zaznamenáno 149 případů proti 31 případům v roce 2001.

Další sledovanou skupinou vad jsou poruchy mluvních funkcí (např. dyslalie, rhinolalie, tumultus). Počet pacientů ve věku do 17 let byl v kraji na úrovni minulého roku, o 36 % se však zvýšil počet pacientů 18-ti letých a starších, především v okrese Brno-město.

Léčení pacienti pro vybranou poruchu (vadu) – 1. část (uvádí se počet vad)

Území	Poruchy sluchu		Poruchy vývoje řeči		Poruchy mluvních funkcí	
	0-17 let	18 let a starší	0-17 let	18 let a starší	0-17 let	18 let a starší
Blansko	3	6	56	-	235	4
Brno-město	116	4	5 110	148	5 649	621
Brno-venkov	10	-	1 940	1	1 694	9
Břeclav	9	-	424	-	559	3
Hodonín	5	-	477	-	1 348	27
Vyškov	-	-	417	-	546	17
Znojmo	6	-	252	-	285	1
Kraj	149	10	8 676	149	10 316	682
z toho u nově přijatých pacientů						
Blansko	-	4	19	-	87	2
Brno-město	42	1	875	1	1 125	77
Brno-venkov	5	-	210	-	394	3
Břeclav	5	-	235	-	265	2
Hodonín	2	-	161	-	581	9
Vyškov	-	-	150	-	237	4
Znojmo	1	-	115	-	152	1
Kraj	55	5	1 765	1	2 841	98

V roce 2002 poklesl o 22 % počet osob ve věku do 17 let, které vyhledaly logopeda pro poruchu poznávacích funkcí (např. dyslexii). Počet pacientů do 17 let léčených pro poruchu mluvní komunikace (např. balbuties, mutismus) se zvýšil o 247 a počet pacientů léčených pro poruchu řeči provázející onemocnění (např. lehkou mozkovou dysfunkci, dětskou mozkovou obrnu, afasii, palatolalii, oligofrenii) se zvýšil o 244 proti roku 2001.

Léčení pacienti pro vybranou poruchu (vadu) – 2. část
(uvádí se počet vad)

Území	Poruchy poznávacích funkcí		Poruchy mluvní komunikace		Poruchy řeči provázející onemocnění		Poruchy hlasu	
	0-17 let	18 let a starší	0-17 let	18 let a starší	0-17 let	18 let a starší	0-17 let	18 let a starší
Blansko	7	-	23	4	15	54	7	4
Brno-město	710	5	1 730	397	1 087	487	18	4
Brno-venkov	112	-	175	5	579	164	7	-
Břeclav	59	25	123	11	111	106	20	21
Hodonín	24	-	131	13	92	82	8	-
Vyškov	27	-	50	2	495	92	1	-
Znojmo	31	-	23	2	49	7	-	-
Kraj	970	30	2 255	434	2 428	992	61	29
z toho u nově přijatých pacientů								
Blansko	3	-	14	3	7	44	5	4
Brno-město	56	-	278	71	296	136	5	4
Brno-venkov	18	-	24	1	240	34	2	-
Břeclav	35	20	51	8	51	83	13	17
Hodonín	14	-	64	7	22	51	5	-
Vyškov	19	-	31	2	92	43	-	-
Znojmo	7	-	9	1	22	6	-	-
Kraj	152	20	471	93	730	397	30	25

Vypracovala: Dana Chalupová